

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO-4101-09-04/2012
P/12/057

Poznań, dnia 18 lipca 2012 r.

**Pani
Katarzyna Hybś
Dyrektor
Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego Nr 2 w Kaliszu**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2 w Kaliszu, zwanym dalej „Ośrodkiem”, realizację zadań w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych w latach 2009-2012 (do dnia zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 lipca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia skontrolowaną działalność Ośrodka, mimo stwierdzenia nieprawidłowości.

Formułując ocenę uwzględniono zapewnienie uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, kształcenia i wychowania w dostępnym dla nich zakresie, a ponadto możliwość usprawniania zaburzonych funkcji i rewalidacji.

1. Pracownicy pedagogiczni Ośrodka posiadali wymagane kwalifikacje, niezbędne do zajmowania stanowiska nauczyciela danego przedmiotu w szkołach dla osób niesłyszących i słabosłyszących, a w przypadku dyrektora i wicedyrektorów również do sprawowania nadzoru pedagogicznego. Kształcenie i organizowanie procesu rewalidacji uczniów, uwzględniało zalecenia zawarte w orzeczeniach publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Realizacja planów nauczania dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących, zarówno w szkole podstawowej, gimnazjum, liceum profilowanym i technikum była zgodna z podstawą programową kształcenia ogólnego, określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych², a także w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji³.

2. Statut Ośrodka uwzględniał zasady organizowania kształcenia specjalnego określone w art. 71b ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴, a także spełniał wymogi określone w art. 60 ust. 1 pkt 1-7 tej ustawy oraz załącznika nr 6 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 marca 2005 r.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82, ze zm.

² Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.

³ Dz. U. Nr 23, poz. 225, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.

w sprawie ramowych statutów placówek publicznych⁵. Zadania realizowane przez Ośrodek były zgodne, co do zakresu z przewidzianymi w statucie, typie i rodzaju ośrodka, wskazanymi w ww. przepisach.

3. Plany nadzoru pedagogicznego na poszczególne lata szkolne zostały opracowane i przedstawione radzie pedagogicznej zgodnie z terminami wyznaczonymi rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁶. Plany te zawierały elementy wymagane przepisem § 21 ww. rozporządzenia.

4. Dyrektor w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego: przeprowadzała ewaluację wewnętrzną i wykorzystywała jej wyniki do doskonalenia jakości pracy Ośrodka, kontrolowała przestrzeganie przez nauczycieli przepisów prawa oraz wspomagała ich w realizacji zadań. Ogólne wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego oraz informacje o działalności Ośrodka, zgodnie z art. 40 ust. 7 ustawy o systemie oświaty, były przedstawiane radzie pedagogicznej.

5. NIK pozytywnie ocenia wdrożenie obowiązującego od dnia 1 września 2011 r. modelu organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów. Zarządzeniami Dyrektora SOSW nr 3/2011 i 7/2011 r. utworzono zespoły planujące i koordynujące udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Zespoły te terminowo wykonały zadania, o których mowa w § 20 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach⁷, a w szczególności: ustaliły zakres, w którym uczeń wymaga pomocy psychologiczno-pedagogicznej z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne oraz określili zalecane formy, sposoby i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, uwzględniając zalecenia zawarte w orzeczeniu. Realizacja zajęć specjalistycznych odbywała się zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach zespołów orzekających poradni psychologiczno-pedagogicznych. Rodzice uczniów albo pełnoletni uczniowie zostali poinformowani na piśmie o ustalonych dla uczniów formach, sposobach i okresach udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiarze godzin poszczególnych form pomocy, stosownie do zapisów § 34 ust. 4 ww. rozporządzenia.

6. W Ośrodku zatrudniony był psycholog w pełnym wymiarze czasu pracy. Psycholog posiadał kwalifikacje wymagane na zajmowanym stanowisku.

7. W wyniku kontroli aktualności dokumentacji uczniów w zakresie posiadania ważnych orzeczeń stwierdzających potrzebę kształcenia specjalnego stwierdzono, że w dniu przyjęcia do szkół Ośrodka, 15 uczniów nie posiadało orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, wymaganego przepisem § 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych⁸. Wyjaśniając powyższe Pani Dyrektor wskazała, że wszyscy ci uczniowie mieli zdiagnozowaną niepełnosprawność narządu słuchu oraz aktualny audiogram. W większości, byli to uczniowie uczęszczający do Ośrodka na poprzednim etapie edukacyjnym i mieli wtedy orzeczoną potrzebę kształcenia specjalnego, a późniejsze wystawienie orzeczenia wynikało z przyczyn losowych w rodzinach uczniów, z niedopilnowania rodziców lub prawnych opiekunów terminów złożenia wniosków, ze zbyt późnym wyznaczeniem przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną terminu badania dziecka lub późnym zwołaniem zespołu orzekającego w poradni.

8. Ośrodek zapewniał odpowiednie warunki do realizacji zadań statutowych poprzez umożliwienie uczniom korzystanie z: pomieszczeń do nauki z niezbędnym wyposażeniem, biblioteki, świetlicy, gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, gabinetów logopedycznych, sali rehabilitacyjnej, zespołu urządzeń sportowych i rekreacyjnych, a także z pomieszczeń administracyjno-gospodarczych i stołówki. Ośrodek zapewniał również wymagane warunki lokalowe oraz warunki bezpieczeństwa i higieny. Podkreślić jednak należy, że budynek Ośrodka nie był dostosowany do osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach. Brak było w budynku podjazdów i windy.

9. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły wprowadzania danych do Systemu Informacji Oświatowej (SIO). Nierzetelnie wprowadzono do tego systemu dane o liczbie uczniów wg stanu na dzień 30 września 2009 r. i 2010 r. W wymienionych latach zawyżono ogólną liczbę uczniów posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, odpowiednio o jednego ucznia w każdym roku. Wprowadzono bowiem do bazy SIO

⁵ Dz. U. Nr 52, poz. 466.

⁶ Dz. U. Nr 168, poz. 1324.

⁷ Dz. U. Nr 228, poz. 1487.

⁸ Dz. U. Nr 26, poz. 232, ze zm.

dwóch uczniów, którzy nie mieli w dniu 30 września orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego. Dane dotyczące tych uczniów posłużyły do naliczenia nienależnych kwot części oświatowej subwencji ogólnej dla Miasta Kalisza, w wysokości ogółem 64.146,74 zł (47.607,96 zł w 2010 r. i 16.538,78 zł w 2011 r.).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań mających na celu likwidację barier architektonicznych,
- 2) zapewnienie rzetelnego ujmowanie danych w SIO,
- 3) dokonanie korekty nieprawidłowo wprowadzonych do SIO danych i powiadomienie o korekcie organu prowadzącego Ośrodek.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.